Vragen voor de commissie mens, maatschappij en vrije tijd op 9 december 2025.

1. Laagdrempelige plekken zoals bibliotheek, sportvereniging. Ik mis de huisartsen.

Huisartsen vallen zeker onder de laagdrempelige vindplaatsen en zijn een cruciale partner in de vroegsignalering.
Het beleidsplan is breed van opzet en benoemt dat er wordt samengewerkt met organisaties die dicht bij de inwoners staan. Dit zijn de zogenoemde vindplaatsen.

- Belangrijke partners: Naast de genoemde bibliotheken en sportverenigingen, worden ook huisartsen, scholen en wijkteams expliciet gezien als belangrijke partners. Dit sluit aan bij het doel om het taboe te doorbreken en inwoners die met financiële problemen kampen sneller naar de juiste hulp te leiden.
- Functie: Huisartsen zijn een uitstekende vindplaats omdat zij door hun medische rol een hoge mate van vertrouwen genieten en vaak de eerste professional zijn die (indirect) signalen van financiële stress opvangen (bijvoorbeeld bij uitgestelde zorg of psychische klachten).

Kortom, hoewel bibliotheken en sportverenigingen vaak als voorbeelden worden genoemd, maken huisartsen zeker deel uit van het netwerk van laagdrempelige organisaties.

2. Vroegsignalering: u zet een call center in. In Steenbergen en Roosendaal wordt een huisbezoek afgelegd. Vindt u niet dat een telefoontje te weinig effect heet. Waarom kiest u toch voor deze optie?

Onze keuze voor de inzet van het callcenter Certin is gebaseerd op de bereikbaarheid en gebleken effectiviteit in de eerste fase van de vroegsignalering.

Hybride aanpak: Callcenter en gerichte huisbezoeken
De gemeente kiest voor een hybride aanpak in de vroegsignalering. Het callcenter Certin zorgt voor maximale brede bereikbaarheid, waarna het team vroegsignalering de intensieve en persoonlijke opvolging (inclusief huisbezoek bij de hoogste risico's) verzorgt.

Waarom de keuze voor het Callcenter?
De focus ligt op het maximaliseren van het eerste contactmoment en het efficiënt bereiken van een grote groep inwoners. Een telefoontje is hierbij de eerste, brede stap.

- Aanzienlijke toename in bereik: Uit de pilot in 2023 blijkt dat het bereik van inwoners met betalingsachterstanden steeg van 13,65% naar 40% door de inzet van Certin. Dit is meer dan een verdubbeling ten opzichte van de eerdere aanpak waarbij uitsluitend brieven, e-mails en interne belpogingen werden gedaan.
- Intensieve en professionele aanpak: Certin belt een inwoner maximaal 7 keer op verschillende momenten van de dag (maandag t/m zaterdag, 09:00 – 20:00 uur),

gebruikmakend van een zichtbaar lokaal nummer (0164-). Dit is een professionele belservice die een veel hogere bereikbaarheid realiseert dan interne gemeentelijke capaciteit kan bieden.
- Onafhankelijkheid van gemeentelijke capaciteit: Het voordeel is dat Certin een professionele belservice biedt, waardoor inwoners sneller worden bereikt en het proces minder afhankelijk is van de gemeentelijke capaciteit.

De aanvullende rol van het Team Vroegsignalering
Het telefoontje is niet de enige actie. De opvolging, inclusief het huisbezoek, is geregeld via het Team Vroegsignalering specifiek voor Bergen op Zoom (3 medewerkers: 1 medewerker van 0,8 fte vanuit gemeente bergen op zoom en 2 medewerkers vanuit Wijzijn ook voor 0,8 fte):
- Gerichte huisbezoeken: Dit team legt zelf huisbezoeken af en neemt direct contact op bij de meest zorgwekkende signalen, zoals huurachterstand, dreigende afsluiting van nutsvoorzieningen, of achterstanden van meer dan € 3.000,-. Ook legt het team huisbezoeken af als telefonisch contact via Certin niet lukt, bij herhaalde signalen (recidive) en wanneer er opnieuw een signaal binnenkomt na eerder contact. Dit is vergelijkbaar met de 'eropaf' aanpak in andere gemeenten, maar dan vooral gericht op de hoogste risico's.
- Persoonlijke gesprekken: Het team plant een persoonlijk gesprek in met inwoners die via het contact met Certin of via de reguliere brieven/e-mails zijn bereikt.
- Hulpverlening: Bij een hulpvraag zorgt het team voor een plan van aanpak en – indien nodig – de doorgeleiding naar schuldhulpverlening of andere samenwerkingspartners.

3. Tot op heden heeft de preventie bij scholen weinig opgeleverd. Hoe gaat u hier toch nog verder op inzetten?

Het beleidsplan erkent dat de preventie bij scholen tot op heden een beperkt resultaat heeft opgeleverd. Daarom wordt er nu steviger en gerichter ingezet. Door een combinatie van actieve educatie op scholen en de versterking van het vangnet rondom jongeren, verwacht de gemeente dat de preventie op termijn meer effect zal sorteren.

Focus op gastlessen en workshops
De inzet richt zich nu op concrete en praktische acties om jongeren en hun omgeving financieel weerbaar te maken:
- Gastlessen op middelbare scholen: Er is actief gestart met gastlessen. Zo staan er al lessen gepland op 't Rijks en zijn er 3 workshops geweest op praktijkschool Kwadrant.
- Structurele uitrol: Op korte termijn staat een afspraak gepland met de beleidsadviseur onderwijs om deze preventieve lessen en workshops verder en structureel uit te rollen naar alle middelbare scholen in de regio.

- Workshops voor jong en oud: Workshops met thema's als "Slim omgaan met geld" zijn al gegeven (zowel voor inwoners als voor professionals) en worden herhaald. Deze workshops vinden plaats op laagdrempelige locaties, zoals het huis van de wijk.
- Nazorgworkshops: Er is ook aandacht voor nazorgworkshops om de geleerde lessen te verankeren. Deze bieden deelnemers de mogelijkheid om vragen te stellen en onduidelijkheden te bespreken.

Betrekken van professionals
Cruciaal voor het slagen van preventie is het verbeteren van de signaleringskracht rondom de jongere:

- Versterking van signaleringsketen: Professionals van samenwerkingspartners (WijZijn, SDW en Stadlander) zijn actief betrokken bij de workshops. Dit heeft als doel hen beter te trainen in het tijdig opmerken en oppikken van financiële signalen bij jongeren en hun ouders, en hen de weg naar hulp te wijzen.

4. Wanneer en door wie worden budgetlessen en workshops ingezet?

De budgetlessen en workshops worden ingezet door Kredietbank Nederland als onderdeel van hun SROI-verplichting (Social Return on Investment). Dit zorgt ervoor dat gespecialiseerde kennis wordt ingezet voor preventie zonder directe extra kosten voor de gemeente.

Planning en uitvoering
Er is al een actieve start gemaakt met deze preventieve activiteiten:

- Wie: Kredietbank Nederland verzorgt de inhoud en uitvoering van de lessen en workshops.
- Wanneer (huidige status): Er is reeds een start gemaakt met het geven van deze workshops en gastlessen, waaronder:
  - Er zijn al 3 workshops gegeven op de praktijkschool Kwadrant.
  - Er staan gastlessen gepland op 't Rijks.
  - Workshops met thema's als "Slim omgaan met geld" zijn al gegeven (zowel voor inwoners als voor professionals) en worden herhaald. Deze workshops vinden plaats op laagdrempelige locaties, zoals het huis van de wijk.
  - Er is ook aandacht voor nazorgworkshops om de geleerde lessen te verankeren. Deze bieden deelnemers de mogelijkheid om vragen te stellen en onduidelijkheden te bespreken.

Doel en voortzetting
Zoals eerder aangegeven, richt de gemeente zich nu op het structureel uitrollen van dit aanbod. De lessen en workshops zijn een belangrijk onderdeel van de strategie om inwoners, met name jongeren, financieel weerbaarder te maken.

5. Zijn er wachtlijsten bij WijZijn?

Er is op dit moment sprake van een wachtlijst, er wordt aan gewerkt om de wachttijd te verkorten. Het beleidsplan stelt de duidelijke norm dat de wachttijden bij dienstverlening moeten worden beperkt tot maximaal 4 weken.

Aantal inwoners met schuldenproblematiek op de wachtlijst (sinds begin oktober)
Inwoners die zich melden met schuldenproblematiek komen bij het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW). Sinds begin oktober staan 37 inwoners op de wachtlijst. Om de wachttijd te verminderen heeft WijZijn besloten om AMW-aanmeldingen ook bij de Cliëntondersteuning in te plannen.

Geschatte wachttijd
Hoewel de exacte wachttijd moeilijk te bepalen is, wordt deze ingeschat op ongeveer 8 weken, gezien de wachtlijst sinds begin oktober loopt.

6. De intakes worden uitgevoerd door de ISD. In Roosendaal doen de schuldhulpverleners dat. Zij kennen de sociale kaart goed, hebben brede kennis en kunde en hebben hele korte lijnen met de maatschappelijk werkers. Heeft u overwogen om de schuldhulpverleners in te zetten?

Hoewel de uitvoering van de intakes onder de ISD valt, wordt dit gedaan door gespecialiseerde schuldhulpverleners. Deze opzet is vergelijkbaar met de aanpak in Roosendaal, waarbij de kwaliteit, expertise en korte lijnen van de intake gewaarborgd zijn. De ISD voert de intakes uit met twee gespecialiseerde schuldhulpverleners die een sterke basis garanderen:

- Brede kennis en kunde: Deze schuldhulpverleners beschikken over uitgebreide kennis van financiële problematiek, wet- en regelgeving, en hebben een gedegen kennis van de sociale kaart van de regio.
- Korte lijnen en nauwe samenwerking: Zij werken nauw samen met cruciale externe partijen, waaronder:
    - Bewindvoerders.
    - Maatschappelijke organisaties zoals WijZijn, Humanitas, Schuldhulpmaatje en Kredietbank Nederland.

Kortom, de specialisatie binnen de ISD zorgt ervoor dat de voordelen van een intake door een schuldhulpverlener behouden blijven.

7. Een keer per jaar een rapportage. Dit vinden wij te weinig.

Een jaarlijkse evaluatie is niet het enige moment waarop de voortgang wordt gemonitord. Hoewel de formele, externe rapportage aan bijvoorbeeld de gemeenteraad vaak jaarlijks plaatsvindt, gebeurt de interne monitoring van de vroegsignalering en schuldhulpdienstverlening veel frequenter:

- Frequente voortgangsrapportages: Voortgangsrapportages over de resultaten, knelpunten en trends worden maandelijks en/of per kwartaal intern gedeeld.
- Tijdig bijsturen: De ISD gebruikt deze interne, frequente rapportages om snel inzicht te krijgen. Hierdoor kan er tijdig worden bijgestuurd als ongewenste trends of knelpunten in de uitvoering zichtbaar worden.

Conclusie: Hoewel de publieke verantwoording veelal jaarlijks is, zorgt de interne monitoring op maandelijkse of kwartaalbasis ervoor dat er proactief en frequent op de uitvoering wordt gestuurd.

8. Hoe gaat u de jeugd benaderen nu scholen niet aansluiten? Kinderen hebben veel te lijden van armoede. In gezinnen zie je dan stress, alcoholproblematieken en soms zelfs huiselijk geweld.

In de vorige beleidsperiode is hier onvoldoende aandacht aan besteed. De gemeente pakt dit nu aan met een meervoudige strategie die zowel preventie als versterking van het vangnet omvat. Een combinatie van directe educatie, versterkte signalering door jeugdprofessionals, en laagdrempelige vindplaatsen moet ervoor zorgen dat de jeugd en hun gezinnen effectiever bereikt en geholpen worden.

1. Educatie en preventie op scholen (actief uitrollen)

In tegenstelling tot de eerdere beperkte resultaten, wordt er nu actief ingezet op het onderwijs:

- Concrete start: Er is al een start gemaakt met gastlessen op middelbare scholen, waaronder 't Rijks en praktijkschool Kwadrant.
- Structurele uitbreiding: Dit aanbod wordt uitgebreid naar andere scholen in overleg met de beleidsadviseur onderwijs om een structurele aanwezigheid te garanderen.
- Workshops: Workshops zoals “Slim omgaan met geld” worden georganiseerd en herhaald voor inwoners, buurtverbinders en professionals, wat bijdraagt aan een grotere financiële weerbaarheid.

2. Versterking van het professionele vangnet

De gemeente gaat de samenwerking met professionals rondom de jeugd intensiveren om signalen sneller en beter op te vangen:

- Samenwerking jeugdbeleid: Er zal nauwe samenwerking komen met de beleidsadviseur jeugd om schuldhulpverlening bekender te maken bij jeugdprofessionals. Dit zorgt ervoor dat zij gerichte informatie krijgen over de hulpmogelijkheden én beter getraind worden in het snel oppikken van signalen van financiële nood.
- Inzet SROI: Er wordt onderzocht of er vanuit de SROI-verplichting gastlessen specifiek gericht op jeugd verzorgd kunnen worden in samenwerking met jeugdprofessionals.

3. Laagdrempelige vindplaatsen

Jongeren en hun ouders worden ook bereikt via laagdrempelige plekken om het taboe te doorbreken:

- Informatie over hulp bij geldproblemen komt beschikbaar via bekende locaties zoals sportverenigingen, bibliotheken en huisartsen.

9. Hoe verloopt de samenwerking met Stichting Leergeld? Hoe staat het met hun budget? Graag een overzicht waar het geld aan wordt besteed en aan welke doelgroepen.

Stichting Leergeld Brabantse Wal voert de Maatschappelijke Participatie Schoolgaande Kinderen (MPSK)-regeling uit namens de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht.

Doelgroep en doelstelling
De MPSK-regeling is specifiek gericht op schoolgaande kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Het hoofddoel is deze kinderen in staat te stellen volledig deel te nemen aan onderwijs, sport en cultuur, en daarmee sociale uitsluiting tegen te gaan.

Besteding en budget (MPSK-regeling)
Het budget dat via Stichting Leergeld wordt ingezet, wordt jaarlijks verantwoord door de stichting. De middelen worden besteed aan concrete voorzieningen ten behoeve van de doelgroep.

Categorie	Besteding	Doelgroep
Onderwijs	O.a. fietsen voor schoolgaande kinderen, schoolspullen, laptops/digitale leermiddelen.	Schoolgaande kinderen uit gezinnen met laag inkomen
Participatie	O.a. bijdragen voor sport, cultuur en zwemlessen.	Schoolgaande kinderen uit gezinnen met laag inkomen

Toekomstige samenwerking en transitie
De samenwerking tussen ISD Brabantse Wal en Stichting Leergeld bevindt zich in een transitieperiode. De ISD werkt aan een nieuwe werkwijze voor het aanbieden van de maatschappelijke regelingen, met als doel het aanbod toekomstbestendig te maken en de toegankelijkheid te vergroten.
De ISD Brabantse Wal zal in de toekomst regelingen, zoals de MPSK-regeling en de sociale culturele bijdrage, direct aan de inwoner aanbieden via een aangepast kanaal. Dit heeft tot gevolg dat de uitvoerende rol van Stichting Leergeld voor de MPSK-regeling en de daaraan gekoppelde subsidierelatie op termijn zullen worden beëindigd. Echter, de landelijke Leergeldformule blijft onverminderd van kracht: Intermediairs blijven actief in het voeren van keukentafelgesprekken en het ondersteunen van gezinnen.

De ontwikkeling van de nieuwe werkwijze en de uitvoeringsafspraken zijn nog in voorbereiding. De gemeenteraad zal op een later moment, wanneer een goed functionerend concept gereed is, nader geïnformeerd worden.

CDA, Hilde Martens